

ÚJ KÖNYVEK

Kittenberger Kálmán: *Utolsó afrikai vadászatom* (Gondolat, 1969. 355 oldal, 36,— Ft). Negyed század múltán ezzel az új címmel adta közre a Gondolat jeles Afrika-vadászunknak, Kittenberger Kálmánnak, „A megváltozott Afrika” címen egykor nagy sikert aratott könyvét. Nemcsak Afrika vadjairól nyújt érdekes ismereteket — ezek közül is kiemelkednek megfigyelései arról, hogyan hatott a kontinens megváltozó élete az állatok viselkedésére —, hanem a lakosságáról is.

Balogh István: *Hajdúság* (Gondolat, 1969. 296 oldal, 25,50 Ft). A gazdagon illusztrált néprajzi munka bemutatja a sajátos múltú hajdúk történelmét, településrendszerét, életmódját. Részletesen foglalkozik az érdekes megváltozó életviszonyok lakóinak szokásaival, hiedelemvilágával és történeti hagyományaival. Közérthetően megírt tudományos munka, amely egyaránt igényt tarthat a néprajz és a vidék múltja iránt érdeklődők figyelmére.

Annette Laming: *Óskori barlangművészet — Lascaux* (Gondolat, 1969. 195 oldal, 18,— Ft). Az 1940-ben felfedezett franciaországi Lascaux-barlangba, az ősművészet egyik legjelentősebb európai lelőhelyére kalauzál bennünket a számos fényképpel illusztrált könyv. A szerző bevezetőben ismerteti a történelem előtti kor kultikus barlangjait, ezek felfedezését és a barlangi művészet jellegzetes vonásait. Majd részletes és közérdeklődésre számot tartó leírást ad a Lascaux-barlangról, annak festményeiről és karcolatairól. Ezek alapján foglalkozik a barlang korával, művészetének szerepével, valamint a belőlük rekonstruálható állatvilággal.

Katona Géza: *A láthatatlan birodalom* (Minerva, 1969. 206 oldal, 20,— Ft). A jeles kriminalista szerző népszerűen, riportstílusban feldolgozott történetek keretében mutatja be az Amerikai Egyesült Államok-beli „láthatatlan birodalom”, e mindent átszövő bűnöző szervezet kialakulását a múlt századi kezdetleges bűnbándáktól a mai bünszindikátusokig. A könyvből valóságként tárul a 20–30-as évek gengsztervilága, Al Capone és társai kora.

Heves megye műemlékei I. (Akadémiai Kiadó, 1969. 641 oldal, 184,— Ft). A „Magyarország műemléki topográfiája” című nagy jelentőségű sorozat Heves megye műemlékeivel foglalkozó három kötete közül az első adta közre a kiadót. A munka természetszerűleg nem a népszerű ismeretterjesztés műfajához tartozik, mégis fel kell rá hívunk olvasóink figyelmét, már csak azért is, mert az elterjedt helytörténeti szakkörmozgalom számára nélkülözhetetlen alapvetést ad. Ez a kötet áttekinti Eger és Heves megye régészeti és művészettörténeti emlékeit, összefoglalja az alkotó mesterek adatait, ismerteti a településformákat és a népi építészet sajátosságait, majd a műemlékeket helységenként betűrendben Abasártól Ecsédig.

S. dr. Heksch Ágnes: *Imre Sándor művelődéspolitikai rendszere* (Tankönyvkiadó, 1969. 299 oldal, 22,— Ft). Előszörban pedagógus olvasóinknak ajánljuk a Neveléstörténeti Könyvtár sorozatában megjelent munkát, amely Imre Sándornak (1877—1945), az őszirózsás forradalommal alakult kormányzat államtitkárának, az első századfele egyik legkiemelkedőbb magyar pedagógusának munkásságát és neveléstudományi rendszerét elemzi.

Kun Erzsébet: *Mosolygó medicina* (Gondolat, 1969. 401 oldal, 31,— Ft). Az emberek mindennapi beszélgetéseiben az időjárás és az egészség mellett a legtöbb szó bizonyára az orvoslásról esik. Ez az örök téma az idők folyamán megteremtette a maga anekdotáit, vicceit is. Bizonyára minden embert szórakoztatnak az orvoslásról, az orvosokról és a betegekről szóló hajdani és mai humoros történetek, esetek, elszólások és „bemondások” — amelyekből a patikusoknak is kijut.

Króó Norbert—Quittner Pál: *Radioaktív izotópok gyakorlati alkalmazása* (Gondolat, 1969. 156 oldal, 19,50 Ft). A népszerű ismeretterjesztő munka a radioaktivitás alapfogalmainak, a sugárforrásoknak, a sugárzások megfigyelésének és a sugárvédelemnek az ismertetése után a sugárzások, az izotópok gyakorlati alkalmazásának kiterjedt körét ismerteti mind a gyógyászatban, mind az iparban, mind a mezőgazdaságban.